

PRIZNANJA ZA NAJBOLJŠE ALPINISTE

V hotelu Krnes v Črni na Koroškem, v slovenski pokrajini torej, katere alpinisti so bili lani tako zelo uspešni, tudi v Himalaji, je Planinska zveza Slovenije 9. februarja letos slovesno razglasila največje alpinistične dosežke v letu 2000 ter najboljši lanskoletni alpinistki in alpinistu, najuspešnejšemu perspektivnemu alpinistu in najuspešnejšemu alpinističnemu smučarju podelila priznanja.

Najuspešnejša alpinistka lanskega leta je **Tina di Batista**, najperspektivnejši alpinist **Urban Ažman**, najuspešnejši alpinist **Marko Prezelj** in najuspešnejši alpinistični smučar **Davorin Karničar**. Od četverice se slovesnosti ni udeležil edinole Marko Prezelj.

Ob podelitvi priznanj je zbrane in še predvsem nagrajence nagovoril podpredsednik Planinske zveze Slovenije in načelnik Komisije za odprave v tuja gorstva **Tone Škarja**, ki je dejal:

»Ob slovesnostih, kot je današnja, nas posebej vesele dosežki sami, saj so dejanja tisto, kar prinaša ugled našemu alpinizmu – tako doma kot zunaj. Dejanja so seveda last njihovih stvariteljev, a ker so javna, so hkrati last tudi vseh nas. Tako je v športu, v umetnosti in znanosti, in tudi v državi. Z dobrimi stvarmi in zmagovalci se radi poistovetimo; takrat smo pač 'Mi' z veliko začetnico.

V našem alpinizmu smo že razvajeni, da je razglašeni vrhunski dosežek vrhunski tudi v svetovnem merilu. Zadnjega četrt stoletja je Slovenija nenehno v najožjem svetovnem vrhu, čeprav so razglašeni najuspešnejši alpinisti večinoma vsako leto drugi. Iz tega lahko sklepamo (v resnici tudi vemo), da je kvaliteten alpinistov več, ne le eden, in da ta kvaliteta brez posebnih težav prehaja iz rok v roke, iz roda v rod. To kaže na dvojce: da je vzgoja urejena, oziroma, če nič drugega, da starejša generacija brez zadržkov posreduje izkušnje in znanje mlajši; ter da smo alpinisti kljub izrazitemu individualizmu sposobni medsebojno sodelovati, kadar to zahteva narava cilja, pa naj bo zaradi njegove težavnosti ali kompleksnosti. Temu se pravi državotvornost – v malem, seveda.

Ta trenutek, konec tisočletja in stoletja, nas izziva k pogledu nazaj, in ta pogled nas seveda navdaja z zadovoljstvom, nas pa hkrati navdaja z radovednostjo, kaj se nam oziroma našemu alpinizmu obeta v prvih desetletjih novega tisočletja in stoletja. Pogoji bodo gotovo drugačni oziroma so drugačni postajali že celo zadnje desetletje. Če je bilo nekoč medsebojno sodelovanje osnovni pogoj, da se je v Himalajo sploh lahko šlo, saj sam nihče ni mogel tako daleč in za toliko denarja, potem je zdaj že precej drugače. Država je sicer že pred dvajsetimi leti prenehala biti skoraj edini financer himalajskih odprav, res pa je, da so še več kot desetletje po tem »umiku« sponzorji ubogali vodilne politike. Tako se je financiral skoraj ves vrhunski šport v Sloveniji, včasih

tudi kaka večja himalajska odprava. V zadnjem desetletju pa vse bolj prevzemajo finančno breme pravi sponzorji, torej tisti, ki vidijo v tem ekonomsko propagando, torej promocijo podjetja in v končni posledici dobiček. To ni nič narobe, saj gre navsezadnje za poslovni odnos: alpinizem daje storitev, sponzor jo plača. Alpinisti imajo dve možnosti pristopa. Lahko se vsak sam bori za sponzorska sredstva oziroma jih išče, hkrati pa neusmiljeno 'pobija' konkurenco svojih kolegov. Lahko pa organizirano tržijo svoje akcije oziroma jih ponujajo v podporo. Prvi način bo vse bolj naključno rojeval dobre dosežke, za drugega je pa na strani alpinizma potrebna dobra organizacija, načrtno delo in soglasje. Nujno je seveda to drugo. V nasprotnem primeru bo prelomnica tisočletja in stoletja hkrati tudi točka zrcalnega obrata in bi čez čas naš alpinizem spet prišel tja, od koder je prišel, le da precej prej, saj gre navzdol hitreje. Medsebojno tekmovanje namreč pri najpomembnejših ciljih našega alpinizma ne izključuje medsebojne solidarnosti na višji ravni. 'Bratstvo v orožju' ni prazen pojem, je osnovni pogoj državotvornosti. Lahko tekmujemo, včasih se lahko celo ne maramo, a prav zaradi 'bratstva' se moramo med seboj spoštovati in si pomagati.

Organizacijo – pogojno rečeno Slovenski alpinistični klub – bo treba postaviti ne samo zaradi ravnotežja pri razmerjih s sponzorji. Večjo prepoznavnost in težo bo moral imeti tudi nasproti drugim športom in njihovim združenjem. Nič manj pa močnejša organizacija alpinizma ni potrebna zaradi zaznavno močnih sredobežnih silnic znotraj samega slovenskega planinstva. Če se planinstvo lahko brez posebne škode za samo dejavnost organizira bolj regijsko in se še bolj decentralizira, bi bil za alpinizem, vsaj za njegovo vrhunsko dejavnost, pa tudi vzgojo, ta proces poguben. Preprosto ne bi bilo dovolj kadra, ne organizacijskega in ne športnega. Vsak vrčiček bi vegetiral zase, nekateri celo dobro, le kaj večjega ne bi mogli več spraviti skupaj. Niti en vrhunski alpinist se do svojega – in s tem tudi našega – vrha ni povzpел povsem sam. In pri tem denar ni bil edini pomembni dejavnik; najmanj toliko sta pripesovala vzgoja v najširšem pomenu in organiziran proces.

Toliko za razmislek ob tej počastitvi alpinistov in alpinizma. Kot smo starejši ponosni, da je v današnjih priznanjih tudi košček našega prizadevanja, se sme pričakovati tudi od njihovih sedanjih prejemnikov (in njihovih vrstnikov), da bodo del svojega znanja, izkušenj in energije oplemenitili s predajo svojim naslednikom. Šele to rojeva resnično zadovoljstvo, bolj kot sam prejem priznanj.

Vse čestitke za dosežke in enako dobre želje za napredek!«